

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 13C/291/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114223771
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Dubovcová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114223771.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Martinou Dubovcovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a.s. so sídlom Metodova ul.č. 8, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátska kancelária, IČO: 35 855 673, so sídlom v Bratislave, Ul. Dr. VI. Clementisa č. 10, proti odporcovi: G. L., nar. XX.X.XXXX, bytom v V. V., Y. R. č. XXX/XX v konaní o zaplatenie 219,98 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie 49,98 € s 8,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 49,98 € od 26.07.2013 do zaplatenia **z a s t a v u j e**.

Súd návrh navrhovateľa v ostatnej časti **z a m i e t a**.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Dodatku zo dňa 24.10.2012 k Zmluve o pripojení zo dňa 21.2.2007 č. A2914909 pod bodom 2.13 v časti : „v prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.12 alebo 2.17 (najmä ale nielen nezaplatenie nájomného, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti, neposkytnutie súčinnosti podľa čl. 2.17) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 170,- €. Právo na zmluvnú pokutu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude povinný Účastník zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti“ je ako neprijateľná **n e p l a t n á**.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 27.10.2014 sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplatenia sumy vo výške 219,98 € s príslušenstvom a trovami konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril zmluvu č. A2914909, na základe ktorej vypožičal odporcovi SIM kartu, potrebnú na využívanie telekomunikačných služieb, ktoré mu navrhovateľ na základe zmluvy mal poskytovať. Navrhovateľ si taktiež uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 170,- € od svojho práva na zmluvnú pokutu pre nezotrvanie v zmluvnom vzťahu podľa čl. 2 bod 2.9 dodatku k zmluve č. A 2914909. Odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vo výške 49,98 € vyfaktúrovaných v období 2013/03 - 2013/06. Listom zo dňa 11.7.2013 oznámil odporcovi dlžnú sumu, pozostávajúcu zo sumy neuhradených služieb a zo sumy zmluvnej pokuty a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Odporca na list nereagoval a

dĺžnú sumu nezaplatil. Úrok z omeškania si uplatňuje od 26.7.2013, t.j. nasledujúcim dňom po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, ktorú mu poskytol v pokuse o pokonávku.

Odporca sa k návrhu na začatie konania vyjadril vo svojom podaní zo dňa 18.12.2014, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s návrhom navrhovateľa to z dôvodu, že navrhovateľ svoj nárok na zaplatenie sumy 219,98 € odôvodňuje existenciou splatnej pohľadávky voči odporcovi, ktorá vznikla neuhradením faktúr za poskytnuté komunikačné služby za zúčtovacie obdobie 03/2013; 04/2013; 05/2013 v celkovej výške 49,98 €. Zostávajúci rozdiel z uplatňovanej sumy predstavuje zmluvná pokuta vo výške 170,- €, vyplývajúca z údajného porušenia zmluvných povinností v zmysle čl. II bod 2.9 v spojení s čl. II bod 2.13 Dodatku k Zmluve A2914909. Odporca by som chcel na tomto mieste poukázať na skutočnosť, že výška zmluvnej pokuty je o 240% vyššia ako celková suma neuhradených faktúr. Vo svojom podaní poukázal na ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných zmluvných podmienkach. Taktiež uviedol, že Dodatok k Zmluve A2914909 bol vyhotovený na štandardnom formulári navrhovateľa s vopred určenými podmienkami, ktorý čl. II bod 2.13 obsahuje jednostrannú povinnosť odporcu, ako účastníka, na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 170,- €, v prípade porušenia niektorej z jeho povinností účastníka. Pre prípad porušenia povinností navrhovateľa nie je v Zmluve ani v Dodatku upravený prípadný nárok odporcu ako spotrebiteľa na zaplatenie zmluvnej pokuty navrhovateľom ako dodávateľom. Navrhovateľ nepreukázal žiadny dôkaz, že neprijateľná podmienka bola individuálne dohodnutá, a teda, že on ako odporca mal možnosť ovplyvniť dojednanie o zmluvnej pokute v Dodatku. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z tohto dôvodu odporca zmluvné dojednanie o povinnosti odporcu ako spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu považujem za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná. Záverom poukázal na judikovanú neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorej obsahom je dohodnutá zmluvná pokuta podľa dodatku k zmluve, ktorá je vyjadrená vo viacerých rozhodnutiach všeobecných súdov SR (napr. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 29. júna 2011 č. k. 2Co/137/2010, Rozhodnutie Okresného súdu Prešov z 16. augusta 2010 č. k. 17C/112/2010). Preto navrhol, aby Okresný súd v Trenčíne platobný rozkaz nevydal, návrh navrhovateľa časti o zaplatenie 170,- € titulom zmluvnej pokuty zamietol a navrhovateľovi nepriznal ani čiastočnú náhradu trov konania. Dňa 21.4.2015 zaslal súdu poštovou poukážku o uhradení sumy 49,98 €.

Súd vo veci nariadil a dňa 22.04.2015 vykonal pojednávanie v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu a v prítomnosti odporcu za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi - zmluvou o pripojení č. A2914909 zo dňa 21.02.2007, dodatkom k tejto zmluve zo dňa 24.10.2012, pokusom o pokonávku zo dňa 11.7.2013, faktúrami na čl. 11-16, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledujúci skutkový stav:

Navrhovateľ a odporca uzavreli podľa § 43 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvu o pripojení, na základe ktorej bol navrhovateľ povinný zriadiť odporcovi prístup k elektronickej komunikačnej sieti a sprístupniť súvisiace služby, v bežnom ponímaní telefonovanie a ďalej predaj, resp. kúpa mobilného telefónu. Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete navrhovateľa a Dodatok k zmluve o pripojení. Tieto služby navrhovateľ odporcovi sprístupnil a zriadil mu prístup do telefónnej siete prostredníctvom SIM karty s prideleným telefónnym číslom. V zmluve ďalej boli uvedené podmienky používania služieb. V zmysle uzavretého dodatku navrhovateľ aktivoval odporcovi službu s názvom FiberNet - vernostný 100/10 Mbps, pričom súčasťou tohto dodatku bola aj dohoda o záväzku odporcu, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom. V čl. 2 bod 2.13 bolo dohodnuté, že v prípade porušenia niektorej z povinností odporcu uvedenej v bode 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.12 alebo 2.17 (najmä ale nielen nezaplatenie nájomného, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti, neposkytnutie súčinnosti podľa čl. 2.17) je odporca povinný uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 170,- €.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 43 ods.1, ods.2, ods.3 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu. Zmluva o pripojení zaniká uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, dohodou účastníkov zmluvy, odstúpením od zmluvy, výpoveďou, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa článku 1 bod 1.7 Všeobecných podmienok "Zmluva" je zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej sa spoločnosť Orange Slovensko zaväzuje zriadiť Účastníkovi potrebný prístup k jej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Za zmluvu resp. zmluvu o poskytovaní verejných služieb sa považuje aj každá zmluva o pripojení, uzavretá podľa doterajších predpisov medzi spoločnosťou Orange a účastníkom. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky a Cenník, prípadne ďalšie dokumenty, ak tak Zmluva výslovne ustanovuje.

Podľa článku 2 bod 2.3 Všeobecných podmienok zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, pokiaľ dodatku k nej alebo v inej dohode medzi Účastníkom a Podnikom nie je dohodnuté inak. Cena služieb je dohodnutá v Zmluve s odkazom na Cenník.

Podľa článku 4 bod 4.1 Všeobecných podmienok Zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú. Platnosť Zmluvy zaniká: dohodou zmluvných strán, odstúpením od zmluvy, výpoveďou zo strany Účastníka alebo spoločnosti Orange Slovensko, smrťou alebo zánikom účastníka.

Podľa článku 4 bod 4.2 Všeobecných podmienok obidve zmluvné strany sú oprávnené ukončiť písomnou dohodou platnosť Zmluvy k obojstranne dohodnutému a potvrdenému dátumu, ak Zmluva alebo Dodatok k nej neustanovuje inak.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Zmluva, ktorú účastníci uzatvorili, je zmluvou, ktorú uzavrel navrhovateľ, ako dodávateľ, s odporcom ako spotrebiteľom, pretože pri jej uzatváraní a plnení navrhovateľ konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca je fyzickou osobou, ktorý pri jej uzatváraní a plnení nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto je spotrebiteľskou zmluvou. Tým sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa otvoril priestor pre súdnu kontrolu zmluvných podmienok, a to v tom zmysle, či tieto nespôsobili hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Touto kontrolou súd zabezpečuje ochranu podľa § 3 ods.3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Ak súd takúto skutočnosť zistí, je povinný prihliadať na ňu z úradnej povinnosti a nepriznať plnenie dodávateľovi z takej zmluvnej podmienky. Ide o neplatnú zmluvnú podmienku z dôvodu jej neprijateľnosti.

Na základe návrhu na začatie konania sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy z 2 právnych titulov:

- 1) zmluvná pokuta
- 2) úhrada za poskytnuté telekomunikačné služby.

Nakoľko cena za poskytnuté telekomunikačné služby bola zo strany odporcu po začatí konania uhradená, navrhovateľ svoj návrh v tejto časti aj s príslušným úrokom z omeškania vzal späť. Súd preto konanie v časti o zaplatenie 49,98 € s 8,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 49,98 € od 26.07.2013 do zaplatenia v zmysle § 96 Občianskeho súdneho poriadku zastavil, pričom predmetom konania sa tak stala suma 170,- € s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty.

Navrhovateľ odvodzuje povinnosť odporcu zaplatiť mu sumu 170,- € od svojho práva na zmluvnú pokutu pre nezotrvanie v zmluvnom vzťahu podľa čl. 2.13 dodatku k zmluve č. A 2914909.

Podľa čl. 2.11 dodatku k zmluve č. A 2914909 účastník sa zaväzuje, že počas doby viazanosti (24 mesiacov) bude mať aktivovanú a užívať v odbernej jednotke minimálne nasledovnú čiastkovú službu - FiberNet - vernostný 100/10 Mbps, pričom účastník je povinný v rámci príslušnej čiastkovej služby mať v odbernej jednotke aktivovaný a užívať uvedený účastnícky program alebo vyšší účastnícky program predmetnej čiastkovej služby.

Podľa čl. 2.12 dodatku k zmluve č. A 2914909 účastník sa zaväzuje, že

a) počas doby určitej, na ktorú je dohodnutá platnosť tohto Dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku ako účastník Služby poskytovanej mu Podnikom v odbernej jednotke prostredníctvom pripojenia zriadeného v súlade s ustanoveniami Zmluvy a že od

momentu aktivácie služby až dokonca viazanosti bude bez prerušenia túto službu využívať, a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň počas doby určitej ani neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy a/alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti; za porušenie tejto povinnosti sa nepovažuje odstúpenie od zmluvy zo strany účastníka z dôvodov, na základe ktorých možno odstúpiť od zmluvy podľa zákona č. 351/2011 Z.z. v platnom znení

b) počas doby určitej, na ktorú je dohodnutá platnosť tohto Dodatku nepožiadá o vypojenie z prevádzky alebo o dočasnú deaktiváciu pripojenia odbernej jednotky

c) počas doby určitej, na ktorú je dohodnutá platnosť tohto Dodatku sa nedopustí takého konania alebo nedá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinnosti zo strany Účastníka, ku ktorým sa zaviazal v tomto dodatku a/alebo v Zmluve alebo na základe ktorého by bol Podnik oprávnený mu v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služby

d) bude mať počas doby viazanosti v odbernej jednotke aktivovanú takú službu, že nedôjde k porušeniu záväzku účastníka, uvedeného v bode 2.11 tohto článku

Podľa čl. 2.13 dodatku k zmluve č. A 2914909 v prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.12 alebo 2.17 (najmä ale nielen nezaplatenie nájomného, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti, neposkytnutie súčinnosti podľa čl. 2.17) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 170,- €. Právo na zmluvnú pokutu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude povinný Účastník zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi.

Podľa názoru súdu dojednanie uvedenej zmluvnej pokuty nie je v súlade s princípmi súkromného práva (princíp proporcionality), pričom ak by ju súd priznal došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

V prejednávacom prípade možno konštatovať, že navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ požaduje od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní navrhovateľ rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých navrhovateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa.

Súd prihliadal k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluve (čl. 4 ods. 1 Smernice). V prejednávanej príhode má zmluvná pokuta zohľadňovať zľavnenú cenu poskytnutej služby a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do tejto služby.

V tomto smere je taktiež nutné podotknúť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva Doplňujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatornosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd nevidel rovnako ako Okresný súd Prešov vo svojom rozsudku č.k. 17C/112/2010-35 zo dňa 16.8.2010 riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, pretože by bolo problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa, pričom len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že navrhovateľa by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3,4 O.s.p., ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice).

Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, a preto súd návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Nakoľko odporca časť žalovanej pohľadávky uhradil navrhovateľovi po podaní žalobného návrhu, súd časť vo výške 49,98 € vyhodnotil ako úspech navrhovateľa. V časti 170,- € s príslušenstvom, v ktorej bol návrh navrhovateľa zamietnutý, bol úspešný odporca. Z uvedeného vyplýva, že úspešnejším účastníkom konania sa stal odporca, ktorý si však trovy konania neuplatnil, a preto súd rozhodol, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Trenčín prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).